

ի տողարկված Էր ցոյցի գնա-
ն համար, ևն. ևն.,
Այս ըստ ինքեան, անարժէք
աներն կը վերաբերէին Վաշինկ-
ըն սերնդին, վերաբերող ան-
հայ որ կը ընակին ի ֆիլատելիֆիտ:

ՅԱՏԵԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ

Մեր ընթերցողը նախորդ երեսի վրայ կարդացին Արեւելքի ազգն Տօք. Տօնեան անուն անձին նկատմամբ: Չգոյ՛ ութեամբ խուզարկեցինք Արեւելքի յայտող թերթերը որ ստուգենք թէ արդեօք եռանգուն բարեկամաց կողմանէ տեղեկութիւն էր այդ թէ Տօքթորը ինքն է աղբիւր այդ ձայնող տեղեկութիւններու: Բայց չկայ հերքում: Տօքթորը իւր Արեւելքի ներքողը: Տարակոյս չունինք թէ այդ պատուաւոր լրագիր գիտութեամբ երբեք չէր հասներ խղճ չայ կիները խաբէլու գործիք մը ըլլալ: և յարգանքը կուտանք յետագայ տեղեկութիւնը Պատ. Խմբագրութեան --- տեղեկութիւն զոր կրնան տալ ամէն Հայեր որ նա երբեք կամ Ֆիլատէֆիայէ լուր ունին: Տօք. Տօնեան Միացեալ Նահանգաց բժշկական ախարհին մէջ, չըսեմք գիւղի մը մէջ իսկ ճանցուած չէ իրեն Եփեսոսարայժ ոչ «նշանաւոր» և ոչ աննշան, և ոչ ահա՛հիւրնակ, և Սմերիկայի և ոչ մէկ կողմը անձանթ ըլլալու չափ անգամ ուշադրութիւն դրաւած է իրեն բժիշկ. եւ ուստի բացարձակ սուտ է բնութիւն այդ բժիշկին վրայ «նոր Սիւրբիլի» լրագիրը մեծ գովազտի խոստովանելու: Եւ թէ Կոստանցած է ճշմարիտ ժողովրդակաշուէթիւն մը այն հրաշալի բուժմանց համար զորս ըրած է: Մեծ բաղձանք ունինք որ պատեհութիւն ունենանք խոնարհարար ներում խնդրելու երբ այդ Տօքթոր, որոյ գլխաւոր գրող մանց մին էր Սմերիկացի տիկնանց Թրքական կապերս ծախել մինչ ունէր բժշկի վստական, հաճի անց ցուցնել թէ ղմերիկայի ո՞ր լրագիր երբեք իւր բուժմանց վրայ խոսած է: Մեք հոս ունինք պատուաւոր Հայ բժիշկներ որպէս են Տօքթորը Տատրեան, Սիվազեան, Փայաճեան, Աթթարեան, որք կարեւոր պաշտօններ վարելով հանդերձ յաւաքութիւն իսկ ունեցած չեն խորհիլ թէ Նիւ-Եորք քաղաքը կը զգայ իւրեանց ներկայութիւնը:

Գիտեմք պարկեշտ եւ խոնարհ բժիշկներ ի Կ. Պոլսի, ունցնող կը պարծին Հայ ազգը, առոտս որոց սաղարթայ բժիշկ կրնար տարկեցնել նստիլ կնիստարոյթութիւն տարկելու համար: Իսկ Ամերիկեան հայ աշխարհին մէջ մեծ եւ մեծագործ բժիշկներու քովն անգամ քաղաքացիական պատուին արժանանալու համար Տօք. Տօնեանի իշխող ունեցող բժիշկներ պարտին նախ իրենք իրենց վրայ գէթ Եփեսոս անգամ բաղման պատուիլ:

Երբ դրամատուն մը իւր հարստութիւնը իւր ձեռքը մեծ ներկայացումն է, երբ պարտիզանը հասարակ բակայն իրեն Պարսիկ փաշայի բակայն վաճառէ, կարհամարենք զանոնք: Իսկ երբ Ամերիկեան օրհնեալ երկրէն ի Հայրենիս դարձող բժիշկ մը, որ ուխտ տուած է յարգելու մարդկութեան իրաւունքները, «բանի մը ամիս միայն» սակաւ ինչ գրամ կորցնելու համար Հայ ընտանեաց վատհաշտութիւնը պատիւր պատմութեամբ ոտնակոխ կընէ, մեր հարամարհանաց իսկ արժանի չէ, զղուշնաւ եւ ցաւով կը ստիպուինք նշանակել զնա:

Նաեւ կը բողբենք: Տօք. Տօնեան զմեզ ինչ կը կարծէ, որ մեղաւորութիւն հեռաւորութեան մէջ:

Թեամբ մեր ազգայնաց եւ բարեկամաց առջև մեր խնայականութիւնը կը թշնամանէ: Թէ դառնայ Ամերիկայ, որպէս կը թուի թէ է իւր գիտաւորութիւնը, և խոստանանք իրեն որ երբ կոխէ հոս ցամաք պիտի կատարենք մեր պարտականութիւնը եւ պիտի ծառուցանենք ցաւ ի սիրտ թէ միայն չ'սա որ մեր պատուաւոր Հայ գաղթականութեան մէջ արժանի չէ մտնել իրեն Հայ մարդ: Արեւելք հաճի օրինակել:

ՔԱՆԻ ՄԸ ԽՕՍԻ

ԱԶՍՏՈՒԹԻՒՆԻ ՄԱՍԻՆ.

ԱԶՍՏՈՒԹԻՒՆ Լրագիրն իբր մէկ տարի լուռ մնալէ վերջ այսօր կրկին անգամ հրատարակուիլ կոխի առանձին ընկերութեան մը օժանդակութեամբ:

ԱԶՍՏՈՒԹԻՒՆ իբր ամսաթերթ պիտի սկսի լոյս գալ առ այժմ, ու իւր հրատարակութեան համար: Պատուաւոր կերպիւ մեզ բաժանորդագրուող անձինք կրնան իրենց պարտքը լրացնել երեք ամիսէ վերջ: Լրագրոյս առաջին թիւը ձեր պիտի բաժնուի ամէն կողմ, և զայն պիտի յղենք սիրով այն ամէն անձանց որոց հասցէներն ունինք մեր քով:

Ամսաթերթի պիտի աշխատակցին Նշանաւոր գրէշներ, և խմբագրութիւն առմէն ջանք ի գործ դրած է զայն ժողովրդական և օգտակար թերթ մը ընելու համար:

ԱԶՍՏՈՒԹԻՒՆ պիտի լինի անվախ, անկախ և ճշմարտախոս լրագիր մը առանց ծառայելու այս ինչ կամ այնիչ կուսակցութեան: Անձնական վէճեր, կրօնական խնդիրներ և այլ անկարեւոր գործիքներ չի պիտի հիւսնակուին իւր սինակաց մէջ:

Լրագիրս չէ՞ղբ դիրք մը պիտի չ'ընէ ընդհանրութեան վերաբերեալ խնդիրներու առջև: Նա անիրաւութիւններն պիտի հարուածէ միշտ. սխառութիւններն պիտի քննադատէ քաղութեամբ, և երբոր հարապուծութեան շահը պահանջէ, պիտի կուռի ո՛ր եւ չէ անհատի դէմ, առանց կողմնակալութեան և նկատման:

Ուրիշ անդամաւորութիւններ չուզելով ի գիր առնուլ, կը թողունք որ լրագիրը ինքն խօսի իր վրայ, որով ժողովուրդը թերթերու մեծ դատարն ոչ թէ խօսքի այլ իրական բան մը պիտի ունենայ իր առջև դատելու և վճռելու համար:

— — —

Ծան.— ԱԶՍՏՈՒԹԻՒՆ ինչ րաժանորդներն իրենց պահանջի փոխարէն ԱՐԱՐԱՏ ընդունած են Յուլիան Լէն սկսեալ: Եթէ անձին կան որոց սխառութիւնը գեղեցիկեալ թերթին զրկուած չէ, կրնան լուր տալ խմբագրութեանն ու ստանալ այսուհետեւ ԱԶՍՏՈՒԹԻՒՆ իրենց պահանջի փոխարէն:

ԱՐԱՐԱՏ ԼԵՆԻՆԻՆ.

Արարատ, լրագիրն որ վերջէս դարձաւ էր քանի մը շաբաթներու համար, իմանանք, մասնաւոր շրջաբերականէ մը թէ քիչ ատենէն կ'սկսի հրատարակուիլ նորէն իր յատուկ ստորագրէն: Խմբագրութիւնն ստորաբաժանութեամբ կ'ընդունայ այժմ:

ՀԱՅ ՆԱՍԱՐԱՏ ՄԸ.

Շատ անգամ ըսուած է թէ Հայոց մէջ չ'կայ նաւակութեւ, բայց սա սխալ կարծիքն կը փութանք ուղղել այսօր ըսելով թէ ունինք նաեւ Հայ նաւակութեւ մը, եթէ ոչ նաւակութեւ:

Մայիսի վերջերս Մօսկիէի տէր քաղաքը երկր Սիւրբն շողեանաւին նաւակութեան այն Հայազգին է որոյ անունն է Հայկ:

ՀԱՆԳԻՍ

ԿԱՌՈՂԻՍՈՒՆ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՄԱԿԱՐԱՑ

Լրագիրը կը ծանուցանեն թէ Մակար Կաթողիկոս Ապրիլի 19ին Տէր հանգած է Ս. Էջմիածնի վանքին մէջ, իհասակի 78 ամաց: Իւր հիւանդութիւնն դադարի պահուած լինելուն պատճառաւ մահուան լուրը բողբուին անակնկալ էր ազգին համար, որ արդարեւ կողբայ իւր Հայրապետն՝ գէթ սա պատճառի համար որ ազգային նորանոր կնճառներ կը բացուին, նորին Կաթողիկոսական ընտրութիւն կատարելու տարու հարկին առջև դնուելով դէմ առ դէմ:

Մակար Կաթողիկոս բնիկ Թուրքիայէ է, և ծնած է Տարսնոյ գաւառին մէջ 1815 Ապրիլ 16 ին: Ապրիլ ամիսը ճակատաբայն էր, կրէ Արեւելք, հանգուցեալ Հայրապետին համար, զի իւր կենաց բոլոր նշանաւոր դէպքերն նոյն ամիսը մէջ տեղի ունեցան, ինչպէս՝ ծնունդը, ձեռնադրութիւնը, Սիւնոդի անդամակցութիւնը, Կաթողիկոսութեան մտնու բարձրանալն և վերջապէս մահը:

Հանուցեալ Հայրապետ իւր պատանեկութեան տանն Ս. Էջմիածին երթելով կը մտնէ Մայր Աթոռ Նոյնուր դպրոցն ուր ընթերցաւ կը լինի և 1848 Ապրիլ 12ին կը ձեռնադրուի սարկուսալ, և երկու տարի վերջ վարդապետ: Երկրորդագր վարդապետն երթալով բարձրագուս եկեղեցական աստիճաններու մէջ, մինչև 1885 ին Կաթողիկոսութեան արժանութեամբ, մեծ երկպառակութիւն մը կը զգար իր մէջ:

Այդ ընտրութիւնն որ բողբուովն հասարակ էր ժողովրդի կամաց, կատարուեցաւ Թուսիոյ Կոյսեր կողմանէ՝ անիմալ Պարսիկ նիւսի օրէնքին համաձայն: Ընտրութեան ժողովն այդ առթիւ զՄուրատեան Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տալով Կաթողիկոսութեան արժանութիւն Մակար Սրբազանն որդած էր Ա. Ընտրելի և զՄակար Եպիսկոպոս իբրիս: Ընտրելի: Ռուսիոյ Կայսրն որ ըստ Հին սովորութեան պարտէր Ա. Ընտրելին վաւերացնել իբր Կաթողիկոս ամենայն Հայոց՝ այլ թոյլ ժողովուրդին համաձայն չ'ընդունաւ: Գրկին զՄուրատեան Սրբազանն իրաւունքէն՝ տ

